

Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності

З М І С Т

Щомісячний додаток
до журналу
«Вісник Національного
банку України»

Видається з травня
1996 року

Випуск 7 (220)

липень

2014

Засновник і видавець:
Національний банк України

Адреса: вул. Інститутська, 9
Київ-601, 01601, Україна

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1930
від 02.04.1996

Закони. Укази. Постанови. Розпорядження. Інші документи

Закон України від 16 квітня 2014 р. № 1219-VII «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання інформації про державну реєстрацію прав та їх обтяжень з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно».....	3
Закон України від 17 квітня 2014 р. № 1226-VII «Про внесення зміни до статті 35 Господарського процесуального кодексу України щодо підстав звільнення від доказування»	4
Закон України від 13 травня 2014 р. № 1262-VII «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері захисту персональних даних».....	5
Розпорядження Президента України від 8 травня 2014 р. № 836/2014-рп «Про уповноваження О. Шлапака та С. Кубіва на підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро»	7

Нормативні акти Національного банку України

Постанова Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 р. № 248 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	8
Зміни до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затверджені постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 р. № 248.....	9

Редакційна колегія:

Петрик О.І. (голова)
Бажал Ю.М.
Барановський О.І.
Боровецький Ришард
Вовчак О.Д.
Вожжов А.П.
Гальчинський А.С.
Гець В.М.
Кірсев О.І.
Коваленко О.І.
Козьменко С.М.
Круглик С.В.
Лютий І.О.
Мітнік Стефан
Миценко В.І.
Мороз А.М.
Патрікац Л.М.
Раєвський К.Є.
Ричаківська В.І.
Савлук М.І.
Сениц П.М.
Смовженко Т.С.
Стельмах В.С.
Тридід О.М.
Федосов В.М.
Шаров О.М.
Шевчук А.В.
Шульга Н.П.
Щербакова О.А.

Тематичне планування збірника:

Гриценко М.Р.

Збірник підготовлено відділом з випуску статистичних видань Національного банку України редакції періодичних видань Національного банку України
Завідувач редакції періодичних видань Національного банку України
Патрікац Л.М.

Над збірником працювали:

Гриценко М.Р.,

Стаднічук М.О., Лотоцька П.В.

Відповідальна за випуск – начальник відділу з випуску статистичних видань Національного банку України
Гриценко М.Р.

Оригінал-макет виконано відділом організації видавничого забезпечення Головного господарського управління Національного банку України

Комп'ютерна верстка

Піддубенко Т.А.

Підписано у світ 10.06.2014

Формат 60×84/8. Гарнітура Таймс.

Зам. № 14-0563.

Адреса редакції:

просп. Науки, 7, Київ-028, 03028, Україна

тел.: (044) 527-30-27

тел./факс: (044) 524-96-25

E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Передплатний індекс

«Вісника Національного банку України»

з додатком «Законодавчі і нормативні акти

з банківської діяльності»

на CD-диску 74132

Постанова Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 р. № 249 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	10
Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 р. № 249	11
Зміни до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2014 р. № 249	21
Постанова Правління Національного банку України від 12 травня 2014 р. № 265 «Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах».....	23
Постанова Правління Національного банку України від 12 травня 2014 р. № 270 «Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті»	24
Постанова Правління Національного банку України від 22 травня 2014 р. № 303 «Про окремі питання рефінансування банків».....	26
Постанова Правління Національного банку України від 28 травня 2014 р. № 318 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	27

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо надання інформації про державну реєстрацію прав та їх обтяжень з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 46¹ Закону України «Про нотаріат» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2013 р., № 23, ст. 224) викласти в такій редакції:

«Стаття 46¹. Повноваження нотаріусів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»

Нотаріус як спеціальний суб'єкт, на якого покладаються функції державного реєстратора прав на нерухоме майно та який має печатку такого реєстратора, здійснює повноваження відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва має доступ та користується Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, здійснює пошук у ньому відомостей про зареєстровані речові права на нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, обтяження таких прав та за його результатами формує витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, який залишається у справі державної нотаріальної контори чи приватного нотаріуса.

Користування Державним реєстром речових прав на нерухоме майно здійснюється безпосередньо нотаріусом, який вчиняє відповідну нотаріальну дію».

2. У статті 28 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 18, ст. 141; 2013 р., № 23, ст. 224):

1) у частині першій:

абзац перший після слова «надається» доповнити словами «органом державної реєстрації прав, нотаріусом»;

в абзаці другому слова «в результаті проведення державної реєстрації прав під час вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва» виключити;

2) частину четверту після слів «Орган державної реєстрації прав» доповнити словом «нотаріус».

II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

**Виконуючий обов'язки Президента України,
Голова Верховної Ради України**

О. ТУРЧИНОВ

м. Київ

16 квітня 2014 року

№ 1219-VII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 35 Господарського процесуального кодексу України щодо підстав звільнення від доказування

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Статтю 35 Господарського процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 6, ст. 56) викласти в такій редакції:

«Стаття 35. Підстави звільнення від доказування

Обставини, які визнаються сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, можуть не доказуватися перед судом, якщо в суду не виникає сумніву щодо достовірності цих обставин та добровільності їх визнання.

Обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування.

Обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, крім встановлених рішенням третейського суду, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Вирок суду в кримінальному провадженні або постанова суду у справі про адміністративне правопорушення, які набрали законної сили, є обов'язковими для господарського суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

**Виконуючий обов'язки Президента України,
Голова Верховної Ради України**

О. ТУРЧИНОВ

м. Київ
17 квітня 2014 року
№ 1226-VII

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері захисту персональних даних

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 20, ст. 99; 2008 р., № 25, ст. 240; 2013 р., № 41, ст. 552):

1) у статті 2:

у частині першій слово «лише» виключити;
доповнити частиною другою такого змісту:

«Дія цього Закону також поширюється на відносини, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом»;

2) статтю 13 доповнити пунктом 14 такого змісту:

«14) здійснювати інші повноваження, визначені законом».

2. У Законі України «Про захист персональних даних» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 34, ст. 481; 2013 р., № 51, ст. 715; 2014 р., № 14, ст. 252):

1) абзац четвертий статті 2 викласти в такій редакції:

«згода суб'єкта персональних даних – добровільне волевиявлення фізичної особи (за умови її поінформованості) щодо надання дозволу на обробку її персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки, висловлене у письмовій формі або у формі, що дає змогу зробити висновок про надання згоди»;

2) частину десяту статті 6 викласти в такій редакції:

«10. Типовий порядок обробки персональних даних затверджується Уповноваженим».

3. У частині третій статті 21 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2 – 3, ст. 11; 2014 р., № 6 – 7, ст. 80) слова «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту персональних даних» замінити словами «центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації спеціального зв'язку та захисту інформації».

4. У частинах першій і другій статті 11 Закону України «Про Державний реєстр виборців» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 5, ст. 34; 2014 р., № 5, ст. 62) слова «та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту персональних даних» виключити.

5. У статті 8 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716):

1) у частині першій слова «центральним органом виконавчої влади з питань захисту персональних даних» замінити словами «відповідно до законодавства»;

2) у частині другій слова «Центральний орган виконавчої влади з питань захисту персональних даних» замінити словами «Розпорядник Реєстру».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Виконуючий обов'язки Президента України,
Голова Верховної Ради України**

О. ТУРЧИНОВ

м. Київ
13 травня 2014 року
№ 1262-VII

РОЗПОРЯДЖЕННЯ Президента України

Про уповноваження О. Шлапака та С. Кубіва на підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 106 та статті 112 Конституції України:

Уповноважити Міністра фінансів України ШЛАПАКА Олександра Віталійовича та Голову Національного банку України КУБІВА Степана Івановича на підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро.

**Виконуючий обов'язки Президента України,
Голова Верховної Ради України**

О. ТУРЧИНОВ

м. Київ
8 травня 2014 року
№ 836/2014-рп

Нормативні акти Національного банку України

*Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
06 травня 2014 р. за № 479/25256*

**ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 30 квітня 2014 р. № 248**

**Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України**

Відповідно до статей 7, 44, 45 і 56 Закону України «Про Національний банк України», статей 6 і 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за № 950/11230 (зі змінами), що додаються.

2. Доповнити главу 2 Правил функціонування Системи підтвердження угод на міжбанківському валютному ринку України Національного банку України та перерахування (зарахування) коштів за окремими операціями з іноземною валютою і банківськими металами, затверджених постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 року за № 951/11231 (зі змінами), після пункту 2.6 новим пунктом такого змісту:

«2.7. Національний банк України має право обмежити роботу уповноваженого банку в Системі підтвердження угод у разі виявлення в його діяльності операцій, що призводять до дестабілізації міжбанківського валютного ринку України, у тому числі:

здійснення уповноваженим банком операцій з торгівлі іноземною валютою, які дають змогу маніпулювати обсягом торгівлі або курсом іноземної валюти та спричиняють суттєве його відхилення від рівня, що мав би сформуватися без такої діяльності;

неодноразового невиконання уповноваженим банком зобов'язань за угодами з купівлі-продажу іноземної валюти, укладеними протягом дня, якщо укладення зазначених угод спричинило суттєве відхилення курсу іноземної валюти від рівня, що мав би сформуватися без таких угод.

Рішення щодо обмеження роботи банків у Системі підтвердження угод приймає Комісія Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків».

3. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

5. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова С. І. Кубів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
30 квітня 2014 року № 248

ЗМІНИ

до Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою

1. У розділі II:

у главі 2:

абзац четвертий підпункту «б» пункту 1 виключити.

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – сьомий уважати відповідно абзацами четвертим – шостим;

абзац четвертий підпункту «б» пункту 2 виключити;

у підпункті «б» пункту 5:

в абзаці п'ятому слова «від юридичної особи – резидента» замінити словами «на території України»;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«виписки (довідки) уповноваженого банку про зарахування коштів у гривнях, отриманих у результаті обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті з-за меж України»;

у главі 3:

у пункті 2:

у підпункті «а»:

у першому реченні абзацу сьомого слова та цифру «(митної декларації з урахуванням особливостей, передбачених пунктом 6 цієї глави)» замінити словами «(оригіналу митної декларації або її копії, засвідченої митним органом)»;

друге речення абзацу десятого викласти в такій редакції: «Подається в разі продажу іноземним інвестором цінних паперів українських емітентів, крім викупу цінних паперів інституту спільного інвестування їх емітентом; погашення боргових цінних паперів їх емітентом; викупу емітентом його облігацій на умовах, передбачених проспектом їх емісії; обов'язкового викупу акціонерним товариством емітованих ним акцій на вимогу його акціонера – іноземного інвестора відповідно до норм Закону України «Про акціонерні товариства»; продажу на українській фондовій біржі лістингових цінних паперів (має підтверджуватися повідомленням про лістинг цінних паперів)»;

у першому реченні абзацу шостого підпункту «г» слова та цифру «(митної декларації з урахуванням особливостей, передбачених пунктом 6 цієї глави)» замінити словами «(оригіналу митної декларації або її копії, засвідченої митним органом)»;

в абзаці першому підпункту «д» слова «за його дорученням (заявою) на міжбанківському валютному ринку України» замінити словами «на міжбанківському валютному ринку України (за дорученням (заявою) іноземного інвестора або в результаті обов'язкового продажу)»;

у пункті 6:

у реченні першому слова, літери та цифру «підпунктах «а», «г» пункту 2 та», слова «або іноземного інвестора» виключити;

у реченні другому слова «або іноземного інвестора» виключити;

пункт 4 глави 4 виключити.

У зв'язку з цим пункти 5 – 9 уважати відповідно пунктами 4 – 8.

2. Доповнити пункт 3 глави 1 розділу IV двома новими абзацами такого змісту:

«Клієнт у заяві про купівлю іноземної валюти зазначає про те, що він доручає уповноваженому банку перерахувати з власного поточного рахунку в гривнях суму збору на обов'язкове державне пенсійне страхування в розмірі, установленому законодавством України, від суми в гривнях, витраченої на купівлю іноземної валюти, без урахування комісійної винагороди за цією операцією.

Уповноважений банк зобов'язаний нараховувати, утримувати збір на обов'язкове державне пенсійне страхування одночасно з виконанням заяв про купівлю іноземної валюти від імені та за рахунок клієнтів цього банку та за власними операціями банку і перераховувати цей збір до Державного бюджету України в установленому законодавством України порядку».

*Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
07 травня 2014 р. за № 480/25257*

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 30 квітня 2014 р. № 249

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статей 7 і 44 Закону України «Про Національний банк України» та розділів II і III Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 грудня 2002 року № 502, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 14 січня 2003 року за № 21/7342 (зі змінами), виклавши її в новій редакції, що додається.

2. Дозволити уповноваженим банкам, а також уповноваженим фінансовим установам та національному оператору поштового зв'язку під час здійснення валютно-обмінних операцій використовувати до 01 листопада 2014 року довідки-сертифікати за формою № 377 старого зразка.

3. Затвердити Зміни до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01 червня 2011 року № 174, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25 червня 2011 року за № 790/19528 (зі змінами), що додаються.

4. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Приходька Б. В.

6. Постанова набирає чинності через 15 днів з дня її офіційного опублікування.

Голова С. І. Кубів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
12 грудня 2002 року № 502
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 30 квітня 2014 року № 249)

ІНСТРУКЦІЯ **про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій** **на території України**

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій з готівковою іноземною валютою на території України для уповноважених банків (далі – банк), а також для уповноважених фінансових установ та національного оператора поштового зв'язку (далі – фінансова установа), їх кас, пунктів обміну іноземної валюти та пунктів обміну іноземної валюти, що відкриваються банком, фінансовою установою на підставі укладених агентських договорів з юридичною особою-резидентом.

Банки, фінансові установи здійснюють операції з готівковою іноземною валютою на підставі генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

2. У цій Інструкції терміни вживаються у таких значеннях:

валюта відшкодування – іноземна валюта, яку отримують банк, фінансова установа як відшкодування від платіжної організації міжнародної платіжної системи;

операція сторно – операція з повернення клієнту відповідної суми коштів у національній або іноземній валюті в разі відмови клієнта від здійснення операції;

пункт обміну іноземної валюти (далі – пункт обміну валюти) – структурна одиниця, яка відкривається банком, фінансовою установою з метою здійснення валютно-обмінних операцій.

Інші терміни вживаються в значеннях, визначених законодавством України.

3. До валютно-обмінних операцій належать такі операції:

купівля у фізичних осіб – резидентів і нерезидентів готівкової іноземної валюти за готівкові гривні;

продаж фізичним особам-резидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні;

зворотний обмін фізичним особам-нерезидентам невикористаних готівкових гривень на готівкову іноземну валюту;

конвертація (обмін) готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави.

II. Порядок організації роботи банків, фінансових установ з готівковою іноземною валютою

1. Банк, фінансова установа на підставі цієї Інструкції зобов'язані розробити та затвердити внутрішні положення (інструкції) про організацію роботи зі здійснення валютно-обмінних операцій, що мають містити:

порядок проведення валютно-обмінних операцій;

порядок установлення курсів купівлі та продажу готівкових іноземних валют за гривні;

порядок оформлення та видачі квитанцій про здійснення валютно-обмінної операції і довідок-*certificate* за формою № 377;

порядок підкріплення готівковою іноземною валютою та готівковими гривнями відокремлених підрозділів, пунктів обміну валюти банку, фінансової установи;

опис бухгалтерської моделі обліку валютно-обмінних операцій;

перелік відповідальних працівників, які мають право здійснювати валютно-обмінні операції;

порядок взаємодії між структурними підрозділами банку, фінансової установи під час проведення валютно-обмінних операцій;

опис порядку здійснення внутрішнього контролю за проведенням валютно-обмінних операцій.

2. Банк, фінансова установа під час здійснення валютно-обмінних операцій мають забезпечувати: документальне оформлення проведених валютно-обмінних операцій;

своєчасне відображення валютно-обмінних операцій у бухгалтерському обліку;

належний внутрішній контроль за валютно-обмінними операціями;

створення безпечних умов для роботи з готівкою та її зберігання.

3. Банк, фінансова установа зобов'язані забезпечити наявність програмних комплексів, функціональні можливості яких забезпечують здійснення контролю за обсягами проведення валютно-обмінних операцій у межах банку – юридичної особи, фінансової установи.

4. Приміщення каси банку, фінансової установи, їх відокремлених підрозділів, пункту обміну валюти мають відповідати вимогам нормативно-правових актів Національного банку України з питань організації захисту приміщень банків України.

5. Робоче місце касира каси банку, фінансової установи, пункту обміну валюти має бути обладнане таким чином, щоб клієнт міг спостерігати за перерахуванням готівки.

6. Пункт обміну валюти має право розпочинати роботу після реєстрації реєстратора розрахункових операцій (далі – РРО) у територіальному органі Міністерства доходів і зборів України та повідомлення територіального управління Національного банку України (далі – територіальне управління).

Повідомлення надсилається до територіального управління за місцем розташування пункту обміну валюти за 15 днів до початку здійснення валютно-обмінних операцій за формою, наведеною в додатку 1 до цієї Інструкції, для внесення інформації до електронного довідника.

У разі припинення, тимчасового зупинення чи відновлення роботи пункту обміну валюти банк, фінансова установа мають у триденний строк повідомити про це територіальне управління.

7. Відокремлений підрозділ банку, фінансової установи, пункт обміну валюти зобов'язані мати витяг із наказу банку, фінансової установи про відкриття відокремленого підрозділу, пункту обміну валюти, засвідчений підписом керівника та відбитком печатки банку, фінансової установи, із зазначенням переліку валютно-обмінних операцій, ініціалів, прізвищ касових працівників, допущених до здійснення таких операцій.

Касир каси відокремленого підрозділу, пункту обміну валюти на робочому місці повинен мати документ, що посвідчує його особу (службове посвідчення).

Крім того, пункт обміну валюти зобов'язаний мати торговий патент або його нотаріально засвідчену копію, що передбачено Податковим кодексом України.

8. Банк, фінансова установа з метою організації безперебійної роботи кас відокремлених підрозділів, пунктів обміну валюти мають право самостійно встановлювати для них розмір авансу в готівковій іноземній валюті та готівкових гривнях і до початку робочого дня, уключаючи вихідні і святкові дні, забезпечують їх коштами відповідно до встановлених обсягів та бланками довідок-certificate за формою № 377.

9. Банк, фінансова установа зобов'язані встановити максимальну суму залишків іноземної валюти та гривень у касах пункту обміну валюти банку, фінансової установи в неробочий час в обсязі, що має забезпечити їх роботу протягом робочого дня. Залишки валютних цінностей можуть перевищувати встановлену максимальну суму у вихідні й святкові дні.

Залишки валютних цінностей, що перевищують установлену максимальну суму в робочий день, підлягають інкасації в цей день, а у вихідні й святкові дні – не пізніше наступного робочого дня банку, фінансової установи.

Якщо пункти обміну валюти працюють цілодобово, то закінченням робочого дня вважається початок операційного (робочого) дня банку, фінансової установи.

10. Банкам, фінансовим установам забороняється встановлювати обмеження щодо номіналу та року емісії банкнот іноземної валюти, які є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, з якою здійснюються валютно-обмінні операції.

Банки, фінансові установи зобов'язані приймати платіжні банкноти іноземної валюти з незначними ознаками зношення, наведеними в додатку 2 до цієї Інструкції.

Банки, фінансові установи мають право здійснювати валютно-обмінні операції з монетами за рішенням банку, фінансової установи.

11. Банк, фінансова установа зобов'язані перевіряти ознаки платіжності та справжності банкнот іноземної валюти з використанням обладнання (лічильників, детекторів, оптичних приладів тощо) для роботи з готівкою, що забезпечує контроль ультрафіолетового, інфрачервоного, магнітного захисту, а також візуальний контроль проти світла, у відбитому світлі та із збільшенням не менше ніж у 10 разів.

Банк, фінансова установа мають право здійснювати обмін зношених банкнот іноземних валют на умовах, що визначаються ними разом із банком-кореспондентом, та в порядку, визначеному для виконання операцій з приймання іменних чеків на інкасо, установленому в нормативно-правовому акті Національного банку України, що регулює порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України.

12. У касі банку, фінансової установи, пункту обміну валюти в доступному для огляду клієнтами місці (на стенді або в іншому оформленні, крім меню платіжного пристрою) розміщується така інформація:

копія наказу (розпорядження) по банку, фінансовій установі про встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют, засвідчена відбитком печатки банку, фінансової установи;

перелік операцій, які здійснює каса банку, фінансової установи, пункту обміну валюти, повідомлення про обов'язковість здійснення касиром операцій сторно в разі звернення клієнта з відмовою від валютно-обмінної операції не пізніше ніж за 15 хвилин після проведення такої операції;

витяг із наказу про встановлення тарифів комісійної винагороди за здійснення операції з конвертації готівкової іноземної валюти касою банку, фінансової установи, пункту обміну валюти, що засвідчується підписом керівника банку, фінансової установи та відбитком печатки банку, фінансової установи;

повідомлення про ознаки платіжності та зношення банкнот іноземної валюти, які приймаються банками, фінансовими установами, пунктами обміну валюти;

повідомлення про оформлення банком, фінансовою установою, пунктом обміну валюти довідки-certificate за формою № 377 за згодою фізичної особи-нерезидента та можливість здійснення зворотного обміну невикористаних коштів у гривнях лише за умови наявності цієї довідки;

повідомлення про те, що дані про особу, отримані в процесі обслуговування клієнтів під час здійснення валютно-обмінних операцій, є банківською таємницею з відповідним режимом їх зберігання, передбаченим главою 10 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Інформація, зазначена в абзацах третьому, шостому та сьомому цього пункту, має бути розміщена українською та англійською мовами.

Зазначена в цьому пункті інформація може додатково розміщуватися на електронних носіях і відповідати змісту рішень, прийнятих та оформлених на паперових носіях.

III. Порядок проведення операцій із готівковою іноземною валютою

1. Голова правління банку чи фінансової установи або уповноважена ним особа до початку робочого дня зобов'язаний (зобов'язана) встановити єдиний курс купівлі та продажу іноземних валют за гривні згідно з наказом (розпорядженням) банку чи фінансової установи.

2. Банк, фінансова установа не мають права змінювати значення курсу купівлі та продажу іноземних валют протягом операційного (робочого) дня.

3. Банк, фінансова установа мають право стягувати комісійну винагороду за здійснення операцій із конвертації готівкової іноземної валюти виключно в гривнях.

4. Банку, фінансовій установі забороняється відмовляти в здійсненні валютно-обмінних операцій, а також операції сторно.

5. Банк, фінансова установа зобов'язані здійснювати валютно-обмінні операції, крім тих, що проводяться через платіжні пристрої, з оформленням квитанції про здійснення валютно-обмінної операції за формою, наведеною в додатку 3 до цієї Інструкції.

Квитанція про здійснення валютно-обмінної операції виписується у двох примірниках: перший примірник видається фізичній особі, другий – зберігається в паперовій формі в документах дня.

6. Банк, фінансова установа під час здійснення операції з купівлі у фізичних осіб готівкової іноземної валюти за готівкові гривні через платіжні пристрої зобов'язані оформити квитанцію/чек банкомата.

7. Банки, фінансові установи зобов'язані відображати здійснені операції з купівлі у фізичних осіб готівкової іноземної валюти за готівкові гривні в реєстрі купленої іноземної валюти (додаток 4), а операції з продажу фізичним особам-резидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні – у реєстрі проданої іноземної валюти (додаток 5).

Банки, фінансові установи мають право здійснювати ведення реєстру купленої іноземної валюти та реєстру проданої іноземної валюти за допомогою програмно-технічних засобів.

Банк, фінансова установа зобов'язані забезпечити зберігання роздрукованих реєстрів у документах дня.

8. Банки, фінансові установи мають право доповнювати квитанцію про здійснення валютно-обмінної операції та квитанцію/чек банкомата додатковими реквізитами, потрібними для здійснення валютно-обмінних операцій.

9. Касири каси банку, фінансової установи, пункту обміну валюти зобов'язані з'ясувати резидентність фізичних осіб та попереджати фізичних осіб-нерезидентів про те, що зворотний обмін невикористаних гривень на іноземну валюту можливо здійснити лише за умови пред'явлення ними довідки-certificate за формою № 377.

10. Банк, фінансова установа, пункт обміну валюти під час купівлі у фізичної особи-нерезидента готівкової іноземної валюти разом із квитанцією про здійснення валютно-обмінної операції зобов'язані видати довідку-certificate за формою № 377 (додаток 6). За згодою клієнта ця операція може бути здійснена без оформлення довідки-certificate за формою № 377. Здійснення валютно-обмінної операції без оформлення довідки-certificate за формою № 377 не дає підстав для зворотного обміну.

Зворотний обмін фізичним особам-нерезидентам невикористаних готівкових гривень на готівкову іноземну валюту здійснюється на підставі першого примірника довідки-certificate за формою № 377 лише на ту іноземну валюту і в межах тієї суми, що зазначені в довідці.

Перший примірник цієї довідки залишається в касі банку, фінансової установи, пункту обміну валюти, у яких здійснено зворотний обмін.

11. У довідці-certificate за формою № 377 та квитанції про здійснення валютно-обмінної операції всі реквізити мають бути заповнені, виправлення в заповненому тексті не дозволяються.

12. У разі здійснення операцій із видачі фізичним особам-нерезидентам гривень через платіжний пристрій на території України за платіжними картками міжнародних платіжних систем зворотний обмін невикористаних гривень здійснюють лише каси того банку, фінансової установи, яким належить платіжний пристрій, на підставі квитанції/чека банкомата, який, крім обов'язкових реквізитів, визначених нормативно-правовим актом Національного банку України, що регулює ведення касових операцій банками в Україні, має містити назву (код) іноземної валюти відшкодування. Зворотний обмін невикористаних гривень фізичними особами-нерезидентами здійснюється в межах тієї суми і на ту іноземну валюту, що зазначена в квитанції/чеку банкомата. Квитанція/чек банкомата залишається в касі банку, фінансової установи.

13. Банк, фінансова установа мають право здійснювати операції з конвертації готівкової іноземної валюти лише з тими валютами, що належать до 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 02 жовтня 2002 року № 378, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2002 року за № 841/7129).

Під час здійснення операцій із конвертації готівкової іноземної валюти використовується курс, визначений згідно з офіційним курсом гривні до відповідних іноземних валют, що встановлений Національним банком України на день проведення операції.

IV. Особливості проведення валютно-обмінних операцій, контроль та відповідальність за порушення порядку здійснення валютно-обмінних операцій

1. Банкам, фінансовим установам дозволяється здійснювати операції з продажу готівкової іноземної валюти одній фізичній особі-резиденту в один операційний (робочий) день у сумі, що не перевищує в еквіваленті 15000 гривень.

Банки, фінансові установи зобов'язані здійснювати контроль у режимі реального часу за дотриманням установленої в цьому пункті суми проведення фізичними особами валютно-обмінних операцій.

Банк, фінансова установа мають право здійснювати операції з продажу фізичним особам-резидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні за умови пред'явлення документа, що посвідчує особу та її резидентність, із зазначенням у квитанціях прізвища, імені, по батькові (за наявності) особи, яка здійснює валютно-обмінну операцію.

Працівник банку, фінансової установи здійснює копіювання сторінок (сторінки) відповідного документа, на підставі якого з'ясовано інформацію про клієнта, який здійснив валютно-обмінну операцію, та забезпечує їх (її) зберігання в документах дня. Зазначені копії сторінок (сторінки) документа засвідчуються відбитком штампа каси банку, фінансової установи.

2. Операції з купівлі у фізичної особи-резидента готівкової іноземної валюти за готівкові гривні на суму, яка менша в еквіваленті, ніж 150000 гривень, здійснюються без пред'явлення документа, що посвідчує особу та її резидентність, із зазначенням у квитанціях про здійснення валютно-обмінної операції прізвища, імені, по батькові (за наявності) цієї особи.

Операції з купівлі у фізичної особи-нерезидента готівкової іноземної валюти за готівкові гривні, які проводяться з оформленням довідки-certificate за формою № 377, здійснюються за умови пред'явлення цією особою документа, що посвідчує особу та її резидентність. Копіювання сторінок документа під час проведення зазначених у цьому абзаці операцій, сума яких менша в еквіваленті, ніж 150000 гривень, не здійснюється.

3. Операції конвертації (обміну) готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави та операції зворотного обміну фізичним особам-нерезидентам невикористаних готівкових гривень на готівкову іноземну валюту на суму, яка менша в еквіваленті, ніж 150000 гривень, здійснюються без пред'явлення документа, що посвідчує особу та її резидентність, із зазначенням у квитанціях про здійснення валютно-обмінної операції прізвища, імені, по батькові (за наявності) цієї особи.

4. Під час проведення операцій з купівлі у фізичних осіб – резидентів і нерезидентів готівкової іноземної валюти за готівкові гривні, зворотного обміну фізичним особам-нерезидентам невикористаних готівкових гривень на готівкову іноземну валюту, конвертації (обміну) готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави на суму, що дорівнює чи перевищує в еквіваленті 150000 гривень, банк, фінансова установа зобов'язаний (зобов'язана) здійснити ідентифікацію особи відповідно до законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму.

5. Банк не здійснює ідентифікацію фізичної особи, яка звернулася з метою проведення валютно-обмінної операції, якщо ця особа вже має рахунки в цьому банку і була раніше ідентифікована банком відповідно до вимог законодавства України. Під час проведення валютно-обмінної операції працівник банку перевіряє тотожність даних, унесених до бази даних клієнтів банку, та даних, зазначених у пред'явленому документі. На підтвердження раніше проведеної ідентифікації в квитанціях має бути зазначений номер справи з юридичного оформлення рахунку клієнта або номер відкритого відповідного рахунку.

6. Банк, фінансова установа мають право через платіжний пристрій здійснювати операції з купівлі у фізичних осіб готівкової іноземної валюти за готівкові гривні. Меню платіжного пристрою має містити інформацію про курс купівлі готівкових іноземних валют.

Вимоги щодо ідентифікації особи під час проведення валютно-обмінних операцій не поширюються на здійснення операцій із купівлі у фізичних осіб готівкової іноземної валюти через платіжні пристрої.

7. Банк, фінансова установа зобов'язані відобразити в бухгалтерському обліку валютно-обмінні операції, що здійснюються у вихідні, святкові дні або після закінчення операційного дня (часу) банку, фінансової установи, не пізніше наступного робочого дня.

8. Банк, фінансова установа мають право купувати залишок іноземної валюти, який менший, ніж номінальна вартість мінімальної банкноти, що перебуває в обігу, у фізичної особи за гривні за курсом, установленим банком, фінансовою установою на час здійснення операції.

9. Банк, фінансова установа не мають права здійснювати валютно-обмінних операцій у пунктах обміну валюти в разі виходу з ладу РРО або тимчасового відключення електроенергії.

Якщо в пункті обміну валюти встановлюється резервний РРО, то складається акт за підписом керівника, який відповідає за роботу пунктів обміну валюти, і представника сервісної організації. Будь-який заново встановлений РРО має бути зареєстрований у територіальному органі Міністерства доходів і зборів у порядку, установленому для первинної його реєстрації.

10. Порушення норм, установлених цією Інструкцією, тягне за собою відповідальність згідно із законодавством України.

*Додаток 1
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 6 розділу II)*

(найменування уповноваженого банку /
уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку,
номер телефону)

**Повідомлення про початок здійснення валютно-обмінних операцій
у пункті обміну іноземної валюти, припинення, тимчасове зупинення
чи відновлення роботи пункту обміну іноземної валюти**

№ з/п	Назва реквізиту	Зміст
1	Місцезнаходження пункту обміну іноземної валюти	
2	Прізвище, ім'я, по батькові, телефон особи, відповідальної за роботу пунктів обміну іноземної валюти (не нижче керівника департаменту/управління)	
3	Дата початку роботи, припинення, тимчасового зупинення чи відновлення роботи пункту обміну іноземної валюти	

Керівник

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

*Додаток 2
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 10 розділу II)*

**Ознаки платіжності та зношення банкнот іноземної валюти,
які приймаються уповноваженими банками, уповноваженими фінансовими
установами, національним оператором поштового зв'язку,
пунктами обміну іноземної валюти на території України**

Банкноти іноземної валюти визнаються платіжними в разі повної відповідності встановленим банком-емітентом зразкам, якщо вони зберегли ознаки платіжності, а саме: найменування банку-емітента, номер і серію, номінал цифрами та словами, основні зображення лицьового та зворотного боків, елементи захисту – водяний знак, магнітні мітки, захисні стрічку і волокна, мікро- та макротексти, голограму, у тому числі банкноти із незначними ознаками зношення:

із потертостями та із загальними забрудненнями (уключаючи забруднення, що спричиняють локальну люмінесценцію паперу в ультрафіолетових променях);

із невеликими масними та іншими плямами, написами, відбитками штампів (за винятком штампів, які свідчать про те, що банкнота є неплатіжною), що перекривають одну з ознак платіжності не більше ніж на 20%;

надірвані і заклеєні в будь-який спосіб, якщо кожний із надривів не перевищує однієї четвертої частини ширини банкноти та місце склеювання не заважає визначити ознаки платіжності;

з проколами та отворами діаметром до 0,5 мм.

*Додаток 3
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 5 розділу III)*

Примірник № _____

(найменування та місцезнаходження
структурного підрозділу уповноваженого
банку / уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку)

**Квитанція №
про здійснення валютно-обмінної операції***

Дата та час здійснення операції _____

Назва операції _____
(купівля, продаж, зворотний обмін, конвертація іноземної валюти)

Прийнято	Курс, крос-курс	До видачі
назва валюти та сума		назва валюти та сума

Сума комісії _____.

Клієнт _____.

[прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи]

(зазначаються додаткові реквізити, необхідні для проведення валютно-обмінних операцій)

(підпис клієнта)

Надаю згоду на проведення операції з купівлі іноземної валюти без оформлення довідки-certificate за формою № 377 _____.

(підпис клієнта-нерезидента проставляється в разі надання такої згоди)

Місце для відбитка штампа

(підпис працівника уповноваженого банку /
уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку)

* Здійснення операції з купівлі у фізичної особи-нерезидента готівкової іноземної валюти без оформлення довідки-certificate за формою № 377 не дає підстав для зворотного обміну.

*Додаток 4
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 7 розділу III)*

(найменування та місцезнаходження структурного підрозділу
уповноваженого банку / уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку)

(реєстраційний номер пункту обміну іноземної валюти
і його місцезнаходження)

**Реєстр
купленої іноземної валюти**

за «___» _____ 20__ року

№ з/п	Час здійснення операції	Назва іноземної валюти (код)	Сума іноземної валюти	Курс	Сума виданих гривень	Номер виданої довідки / квитанції / платіжного пристрою	Відмітка про сторно

Підпис касира _____

Місце для відбитка штампа

*Додаток 5
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 7 розділу III)*

(найменування та місцезнаходження структурного підрозділу
уповноваженого банку / уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку)

(реєстраційний номер пункту обміну іноземної валюти
і його місцезнаходження)

**Реєстр
проданої іноземної валюти**

за «__» _____ 20__ року

№ з/п	Час здійснення операції	Номер виданої квитанції	Сума в гривнях	Назва іноземної валюти (код)	Сума іноземної валюти	Курс	Номер одержаної довідки	Відмітка про сторно

Підпис касира _____

Місце для відбитка штампа

*Додаток 6
до Інструкції про порядок організації
та здійснення валютно-обмінних операцій
на території України
(пункт 10 розділу III)*

Примірник № _____

Форма № 377
(дійсна протягом шести місяців)

(найменування та місцезнаходження структурного підрозділу
уповноваженого банку / уповноваженої фінансової установи /
національного оператора поштового зв'язку)
(name and address of structural unit of authorised bank / financial institution,
national post operator)

Довідка-certificate №

«__» _____ 20__ року

Обміняно _____
Exchanged _____ (назва валюти, сума цифрами і словами / currency, amount in figures and in words)

Видано готівкові гривні _____
Hryvnias paid out _____ (сума цифрами і словами / amount in figures and in words)

(прізвище, ім'я / surname, name)

(громадянство/citizenship)

(підпис власника)
(holder's signature)

(підпис касира)
(cashier's signature)

Місце для відбитка штампа

Обмін невикористаних гривень на іноземну валюту

Exchange of unspent hryvnias for foreign currency

Прийнято для обміну готівкові гривні _____

Hryvnias accepted for exchange (сума цифрами і словами / amount in figures and in words)

З них видано:

готівковою валютою _____

Including:

paid out in cash

(підпис власника)
(holder's signature)

(підпис касира)
(cashier's signature)

Заповнюється у двох примірниках (перший – видається клієнту, другий – залишається в уповноваженому банку, або в уповноваженій фінансовій установі, або в національного оператора поштового зв'язку).

Довідка видається фізичній особі-нерезиденту для підтвердження операцій із купівлі уповноваженим банком, або уповноваженою фінансовою установою, або національним оператором поштового зв'язку іноземної валюти за гривні. Перший примірник дає право зворотного обміну невикористаних гривень на іноземну валюту протягом шести місяців.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
30 квітня 2014 року № 249

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
07 травня 2014 р. за № 481/25258

ЗМІНИ до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні

1. Доповнити пункт 2 розділу I новим абзацом такого змісту:

«прийняття на інкасо банкнот іноземних держав та іменних чеків».

2. У розділі IV:

пункт 1.1 глави 1 після слів та цифр «грошовий чек (додаток 13)» доповнити словами та цифрами «квитанція про прийняття на інкасо банкнот іноземних держав (додаток 22), квитанція про приймання до сплати на інкасо чеків в іноземній валюті»;

у главі 4:

назву глави викласти в такій редакції:

«4. Порядок вилучення з обігу та передавання для дослідження сумнівних банкнот. Здійснення операцій з приймання на інкасо банкнот іноземних держав»;

доповнити главу двома новими пунктами такого змісту:

«4.11. У касах банків, небанківських фінансових установ, крім національного оператора поштового зв'язку, приймаються на інкасо від фізичних осіб (резидентів і нерезидентів) та юридичних осіб-резидентів і представництв юридичних осіб-нерезидентів:

а) банкноти іноземних держав, які мають значні пошкодження та/або значні ознаки зношення чи є сумнів щодо їх платіжності, у тому числі:

розірвані на шматки та склеєні;

ті, що не зберегли деяких ознак платіжності (є зміни в портреті, немає захисної стрічки, є написи, що заважають визначенню ознак платіжності банкнот, тощо);

із зміненим первісним кольором;

обпалені або пропалені;

залиті повністю або значною мірою фарбою, чорнилом, жиром тощо;

мають явні друкарські недоліки;

б) банкноти, які вилучені іноземною державою з обігу після дати, оголошеної центральним банком-емітентом відповідної валюти (за наявності згоди банку-кореспондента відповідної держави на обмін цих банкнот).

4.12. Операції з приймання на інкасо банкнот іноземних держав здійснюються в порядку, передбаченому для операцій із приймання іменних чеків на інкасо в главах 4 – 6 Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2000 року № 520, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2001 року за № 152/5343 (зі змінами). Ці операції здійснюються з оформленням квитанції (додаток 22) та реєстру приймання на інкасо банкнот іноземних держав (додаток 23)».

3. Доповнити Інструкцію двома новими додатками такого змісту:

*«Додаток 22
до Інструкції про ведення касових операцій
банками в Україні
(пункт 1.1 глави 1 розділу IV)*

_____ (найменування та місцезнаходження структурного підрозділу банку / небанківської фінансової установи)

**Квитанція №
про прийняття на інкасо банкнот іноземних держав**

«__» _____ 20__ року

_____ (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи)

що проживає за адресою: _____ (постійне місце проживання)

_____ (серія, номер документа, що засвідчує особу, ким виданий, дата видачі)

_____ (найменування юридичної особи)

Назва банкнот іноземних держав	Дата, серія та номер	Номінальна вартість

Підпис працівника банку _____

М. П.

Квитанція заповнюється у двох примірниках (перший – надається клієнту, другий – залишається в банку / фінансовій установі).

*Додаток 23
до Інструкції про ведення касових операцій
банками в Україні
(пункт 4.12 глави 4 розділу IV)*

_____ (найменування та місцезнаходження структурного

_____ підрозділу банку / небанківської фінансової установи)

**Реєстр
приймання на інкасо банкнот іноземних держав**

«__» _____ 20__ року

№ з/п	Назва прийнятих банкнот	Серія та номер прийнятих банкнот	Номінальна вартість	Номер виданої квитанції

Підпис працівника банку _____

М. П.».

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
13 травня 2014 р. за № 492/25269

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 12 травня 2014 р. № 265

**Про внесення змін до Інструкції про порядок відкриття, використання
і закриття рахунків у національній та іноземних валютах**

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України», статті 41 Закону України «Про вибори Президента України», статті 48 Закону України «Про вибори народних депутатів України» та з метою удосконалення порядку відкриття та закриття банками рахунків клієнтів Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до глави 17 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (зі змінами), такі зміни:

пункт 17.8 після слів «Центральну виборчу комісію» доповнити словами «, окружну виборчу комісію»;

в абзаці першому пункту 17.10 слово «оприлюднення» замінити словом «оголошення».

2. Департаменту платіжних систем та розрахунків (Кравець В. М.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома Операційного, територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова С. І. Кубів

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 12 травня 2014 р. № 270

Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті

Відповідно до статті 387 Господарського кодексу України, статей 7, 25, 44, 45, 56 Закону України «Про Національний банк України», статей 1 та 2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», розділів II та III Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», а також з метою підтримки стабільності валютного ринку України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Установити, що розрахунки за операціями з експорту та імпорту товарів, передбачені в статтях 1 та 2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», здійснюються у строк, що не перевищує 90 календарних днів.

2. Установити вимогу щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України надходжень в іноземній валюті із-за кордону на користь юридичних осіб, які не є уповноваженими банками, фізичних осіб – підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв), на рахунки, відкриті в уповноважених банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи, а також надходжень в іноземній валюті на рахунки резидентів, відкриті за межами України на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України.

Не підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України надходження в іноземній валюті:

на користь держави або під державні гарантії;

за кредитами, позиками, що залучаються відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або від міжнародних фінансових організацій, членом яких є Україна, або від міжнародних фінансових організацій, за договорами з якими Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, який надається іншим міжнародним фінансовим організаціям;

за проектами (програмами) міжнародної технічної допомоги, що пройшли державну реєстрацію;

на користь резидентів-посередників за договорами комісії, доручення, консигнації або за агентськими угодами, що підлягають подальшому перерахуванню власникам коштів. Уповноважені банки, які обслуговують власників цих коштів, здійснюють обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті відповідно до вимог цього пункту;

що надійшли як помилковий переказ.

Розмір надходжень в іноземній валюті, що підлягають згідно з абзацом першим цього пункту обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України, у тому числі безпосередньо Національному банку України, установлюється окремим розпорядчим документом Національного банку України.

Вимога щодо обов'язкового продажу поширюється на надходження в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 02 жовтня 2002 року № 378, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2002 року за № 841/7129) (зі змінами) (далі – Класифікатор), і в російських рублях.

Уповноважений банк зобов'язаний попередньо зараховувати надходження в іноземній валюті, на які згідно з абзацом першим цього пункту поширюється вимога щодо обов'язкового продажу, на

окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2603 «Розподільчі рахунки суб'єктів господарювання» (далі – розподільчий рахунок).

Уповноважений банк зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті згідно з вимогами цього пункту та в установленому Національним банком України розмірі:

без доручення клієнта;

не пізніше ніж на наступний робочий день після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

3. Установити вимогу щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку України надходжень із-за меж України в іноземній валюті на користь фізичних осіб (резидентів та нерезидентів) у сумі, що дорівнює або перевищує в еквіваленті 150000 гривень за місяць.

Не підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України надходження із-за меж України в іноземній валюті на користь фізичних осіб (резидентів та нерезидентів), що повернуті у зв'язку з невірною зазначеними реквізитами.

Вимога щодо обов'язкового продажу поширюється на надходження в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора та в російських рублях.

Уповноважений банк зобов'язаний попередньо зараховувати кошти, які надходять із-за меж України за переказами на користь фізичних осіб в іноземній валюті, на окремий аналітичний рахунок балансового рахунку 2909 «Інша кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами банку» (далі – аналітичний рахунок).

Уповноважений банк зобов'язаний здійснити обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті згідно з вимогами цього пункту:

без доручення клієнта;

не пізніше ніж на наступний робочий день після дня зарахування таких надходжень на аналітичний рахунок.

Уповноважений банк здійснює зарахування гривневого еквівалента на поточний рахунок отримувача переказу не пізніше наступного робочого дня з дня здійснення обов'язкового продажу.

4. Унести до Правил здійснення за межі України та в Україні переказів фізичних осіб за поточними валютними неторговельними операціями та їх виплати в Україні, затверджених постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2007 року № 496, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 лютого 2008 року за № 74/14765 (зі змінами), такі зміни:

главу 1 після пункту 1.7 доповнити новим пунктом 1.8 такого змісту:

«1.8. Виплата переказу (переказів), що надійшов (надійшли) в іноземній валюті з-за кордону на користь фізичної особи, у сумі, що дорівнює або перевищує в еквіваленті 150000 гривень за місяць, здійснюється в гривнях і зараховується на поточний рахунок отримувача переказу (переказів)».

У зв'язку з цим пункти 1.8 – 1.10 уважати відповідно пунктами 1.9 – 1.11;

пункт 2.5 глави 2 виключити.

5. На час дії цієї постанови інші нормативно-правові акти Національного банку України діють у частині, що не суперечить цій постанові.

6. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.

7. Прес-службі (Кутерешин О. Р.) забезпечити опублікування цієї постанови в газеті «Урядовий кур'єр» протягом трьох днів після її державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

8. Постанова набирає чинності з 20 травня 2014 року та діє до 20 серпня 2014 року.

Голова С. І. Кубів

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
23 травня 2014 р. за № 532/25309

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 22 травня 2014 р. № 303

Про окремі питання рефінансування банків

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановою Правління Національного банку України
від 28 травня 2014 року № 318

Відповідно до статей 99, 100 Конституції України, 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України» та 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності банківської системи, захисту інтересів вкладників і кредиторів Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13 липня 2010 року № 327, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 липня 2010 року за № 540/17835, зі змінами, такі зміни:

1) пункт 1.5 глави 1 викласти в такій редакції:

«1.5. Розмір процентної ставки за стабілізаційним кредитом під час надання такого кредиту/зміни умов кредитного договору в частині продовження строку користування таким кредитом визначається в річних процентах на рівні півтори облікової ставки Національного банку та протягом дії кредитного договору не підлягає коригуванню»;

2) пункт 4.6 глави 4 виключити;

3) абзац перший підпункту 1.10 пункту 1 додатка 1 до Положення викласти в такій редакції:

«1.10. Нерухоме майно, крім об'єктів незавершеного будівництва, яке належить банку або власнику істотної участі в банку, або пов'язаній з власником істотної участі в банку особі та перебуває на території України».

2. Пункт 2 втратив чинність

(згідно з постановою Правління
Національного банку України від 28.05.2014 р. № 318)

3. Установити розмір процентної ставки за користування кредитами для збереження ліквідності, що надані після 15 квітня 2014 року, на рівні подвійної облікової ставки Національного банку України. Змінена процентна ставка протягом дії кредитного договору не підлягає коригуванню.

4. Установити розмір процентної ставки за користування кредитами для підтримки ліквідності банків, що розробили програму фінансового оздоровлення, наданими після 01 березня 2014 року, на рівні півтори облікової ставки Національного банку України. Змінена процентна ставка протягом дії кредитного договору не підлягає коригуванню.

5. Начальникам територіальних управлінь Національного банку України внести зміни до діючих кредитних договорів з банками у зв'язку зі зміною розмірів процентних ставок відповідно до пунктів 3 та 4 цієї постанови.

6. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України.

7. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

8. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Кротюка В. Л.

Голова С. І. Кубів

*Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
28 травня 2014 р. за № 565/25342*

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 28 травня 2014 р. № 318

**Про визнання такими, що втратили чинність,
деяких нормативно-правових актів Національного банку України**

Відповідно до статей 99, 100 Конституції України, статей 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України» та статей 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Правління Національного банку України від 24 лютого 2014 року № 91 «Про затвердження Положення про надання Національним банком України кредитів банкам України для збереження їх ліквідності», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 25 лютого 2014 року за № 323/25100;

постанову Правління Національного банку України від 03 квітня 2014 року № 194 «Про затвердження Змін до Положення про надання Національним банком України кредитів банкам України для збереження їх ліквідності», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 08 квітня 2014 року за № 387/25164;

пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 22 травня 2014 року № 303 «Про окремі питання рефінансування банків», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 травня 2014 року за № 532/25309.

2. Заборгованість банків за кредитами для збереження їх ліквідності підлягає поверненню відповідно до умов кредитних договорів.

3. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України.

4. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Кротюка В. Л.

Голова С. І. Кубів